

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 47/2018-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2019 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Milana Ľalíka, Jany Baricovej, Petra Brňáka, Miroslava Duriša, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta (sudca spravodajca), Jany Laššákovej, Mojmíra Mamojku, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Peter Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 8, Michalovce, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Szárszoi, za účasti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Pavlovce nad Uhom konaných 10. novembra 2018, takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], kandidáta na starostu obce Pavlovce nad Uhom

(ďalej len „sťažovateľ“), podľa § 59 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Pavlovce nad Uhom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že vo voľbách do orgánov samosprávy konaných v obci Pavlovce nad Uhom 10. novembra 2018 bol za starostu obce zvolený [REDAKOVANÉ], ktorý z celkového počtu 1 319 odovzdaných hlasov získal 645 hlasov. Sťažovateľ ako kandidát na starostu získal 441 hlasov a umiestnil sa v poradí na druhom mieste (získal 33,92 % hlasov).

Sťažovateľ v rámci odôvodnenia svojej sťažnosti uviedol:

«Bezprostredne po voľbách a zverejnení ich výsledkov sťažovateľ zistil veľmi závažné skutočnosti, ktoré môžu zakladať nezákonnosť a neústavnosť volieb za starostu obce Pavlovce nad Uhom.

Konkrétne viacerí svedkovia mu potvrdili, že pri voľbách došlo k nezákonnému postupu, konkrétne, že bolo hlasované za občanov obce, ktorí fyzicky neboli na voľbách prítomní. Prílohami tejto sťažnosti sú čestné prehlásenia (s úradne overenými podpismi) dvoch občanov obce Pavlovce nad Uhom, ktorí uviedli, že sa im „priznala“ osoba [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] s tým, že v deň volieb okolo 17.00 hod. priletela z Veľkej Británie, kde žije, a hneď išla na obecný úrad, kde synovi starostu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] fyzicky odovzdala cca 100 občianskych preukazov občanov Pavlovce nad Uhom, ktorí taktiež žijú vo Veľkej Británii, ale na voľby sa osobne nedostavili. Tieto preukazy mali byť použité na „fiktívne hlasy“ v prospech úspešného kandidáta [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vo volebnom okrsku, kde vo volebnej komisii boli všetci „starostovi ľudia“. Za každý občiansky preukaz mala [REDAKOVANÉ] dostať od úspešného kandidáta, resp. od jeho syna odmenu vo výške 20 Eur...

Podľa skutočností uvádzaných vyššie, je závažné podozrenie, že niektoré okrskové volebné komisie nepostupovali v súlade s vyššie uvedenými právnymi predpismi a preto sú voľby za starostu obce Pavlovce nad Uhom nezákonné.

Vystali odôvodnené pochybnosti o skutočnom počte voličov, ktorí svoje aktívne volebné právo využili.

Vyššie uvedená nezákonnosť volieb teda môže mať zásadný vplyv na výsledok volieb a z toho dôvodu navrhujeme vykonať dokazovanie a následne navrhujeme, aby Ústavný súd SR vyhlásil voľby do miestnej samosprávy - za starostu obce Pavlovce nad Uhom za neplatné.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd na základe dôvodov uvedených v sťažnosti po jej prerokovaní rozhodol takto:

„1. Voľby starostu obce Pavlovce nad Uhom konane dňa 10.11.2018 vyhlasuje za neplatné.

2. Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 325,42 EUR do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a po zistení splnenia podmienok konania ju uznesením č. k. PL. ÚS 47/2018-24 z 5. decembra 2018 podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie.

II.

Podľa § 62 zákona o ústavnom súde si ústavný súd vyžiadal všetky doklady a správy týkajúce sa volieb a vypočul navrhnutých svedkov. Podľa charakteru námietok sťažovateľa sa ústavný súd zameril na kontrolu jednotlivých zápisníc okrskových volebných komisií z hľadiska manipulácie s nimi ešte pred začiatkom volieb, prípadne ich podpisovaním voličmi, ktorí sa v čase konania volieb nenachádzali na Slovensku.

Z listinných dôkazov, zápisníc okrskových volebných komisií, ústavný súd zistil, že tieto boli vo všetkých volebných okrskoch podpísané všetkými členmi komisie a nikto z členov komisií nevzniesol k priebehu volieb výhrady.

Svedkyňa [REDACTED], ktorá pracovala ako členka volebnej komisie, nepotvrdila tvrdenie sťažovateľa, že vo voličských zoznamoch boli zapísaní voliči, ktorí sa nachádzali mimo územia Slovenskej republiky.

Svedkyňa [REDACTED] uviedla, že k zoznamom voličov nemal prístup nik okrem volebnej komisie a nemá vedomosť o tom, že by v priebehu konania volieb vznikli nejaké problémy, ktoré by bolo treba riešiť.

Svedok [REDACTED] pracoval ako člen miestnej volebnej komisie. Uviedol: „*Videl som voličské zoznamy a môžem potvrdiť, že nebol nik podpísaný ešte pred tým ako začali voľby.*“ Prístup k zoznamu voličov mali podľa neho len členovia volebnej komisie.

Svedok [REDACTED] [REDACTED] (syn zvoleného starostu, pozn.) uviedol, že nepracoval v žiadnej volebnej komisii a nemal prístup k zoznamom voličov: „*Môj otec mi nehovoril pred voľbami nič o tom, žeby mal niekto za voličov, ktorí žijú v Anglicku prísť a podpisovať prítomnosť, ako keby sa zúčastnili volieb osobne a ja o tom nemám vedomosť. Nebola za mnou ani p. [REDACTED]. V deň volieb sa s ňou volieb nestretol, ani deň predtým. Komunikoval s ňou v deň volieb prostredníctvom Facebooku a jej manžela, lebo sú susedia a ona necháva kľúče od svojho domu u mňa, lebo žije v Anglicku, tak jej pomáham s poštou. Zabudla si v Anglicku kľúče a preto som s ňou komunikoval. Ani za účelom odovzdania kľúčov som sa s ňou nestretol, kľúče som jej nechal na parapete okna, odtiaľ si ich ona zobrala. Keďže som na ňu nemal telefónne číslo, otázku kľúčov som riešil s manželom p. [REDACTED] a následne ma kontaktoval otec – starosta, že mu volala telefonicky p. [REDACTED] (v deň volieb okolo 12.00 h), že by potrebovala kľúče, lebo prišla domov, svedok oznámil svojmu otcovi, kde necháva kľúče a ten mal povedať p. [REDACTED] odkiaľ si ich má zobrať.*“

Svedkyňa [REDACTED] pracovala ako členka okrskovej komisie č. 1, pričom do volebnej miestnosti prišla ráno asi o 6.50 h. Uviedla: „*Ja som osobitne ráno nepozrela voličské zoznamy, ale zaznamenala som, že druhá členka komisie p. [REDACTED] mala v rukách zoznamy s tým, že vyznačovala na nich ku ktorým ľuďom, bude treba ísť s urnou. Ja som ju*

upozornila, že to nemôže robiť ona, ale sa musia o to tí samotné voliči uchádzať o to samy, na čo ona reagovala podráždene. Zoznamy nevyniesla von, len si písala tých ľudí na papierik. Kedy sa išlo s urnou som ani nestihla zaznamenať, len neskôr som sa dozvedela, že už s urnou boli ale boli to všetko osoby p. [REDAKOVANÉ], p. [REDAKOVANÉ] a p. [REDAKOVANÉ]. Ona sama namietla, že predseda za p. [REDAKOVANÉ] tam nebol nik, ani za p. [REDAKOVANÉ], ktorá bola ďalšia kandidátka, ani za p. [REDAKOVANÉ] ďalšieho kandidáta tam nebol nik. Nijak mi to nezdôvodnili, prečo sa tak stalo. Mám vedomosť, že chodili po Rómoch. Mám vedomosť, že hoci tí ľudia reálne volili, tak sa nepodpisovali v zozname voličov. Konštatovali to samotní p. [REDAKOVANÉ] a spol., že vlastne sa tí ľudia nepodpísali až potom, keď sa vrátili do miestnosti. Svedkyňa hovorí, že má vedomosť, že Rómovia boli nespokojní, že s urnou chodili len tí členovia volebnej komisie, ktorí boli za p. [REDAKOVANÉ]. A k Rómom nechodili s urnou takí, ktorí by boli priaznivcami p. [REDAKOVANÉ]. Má vedomosť o tom, že p. [REDAKOVANÉ] a spol. chodili za Rómami s urnou nielen k chorým, starým, ale dávali voliť aj zdravým. Napr. [REDAKOVANÉ] je zdravá a volila cez urnu. [REDAKOVANÉ] volila tiež prostredníctvom urny. Mám vedomosť aj o tom, že p. [REDAKOVANÉ] a spol., keď boli pri Rómoch s urnou prikazovala im, aby nelepili obálky, lebo že sa bude ťažko otvárať. Ja som upozornila členky komisie, že sa tak robiť nemá, lebo toto nariaďovali ľuďom aj vo volebnej miestnosti, moju nespokojnosť s týmto postupom však ignorovali. Myslím si, že aj p. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] patrili k tým, ktorí sú zdraví, a nebol dôvod, aby volili cez prenosnú schránku. Moje výhrady s postupom p. [REDAKOVANÉ] a spol., som prezentovala v komisii, nebolo o tom urobený žiaden záznam. Pre podpisy tých ľudí, ktorí volili do schránky som už potom musela chodiť ja so šoférom a ešte s jedným pánom z ďalších členov volebnej komisie, lebo už nikto nechcel ísť.“

Svedok [REDAKOVANÉ] uviedol: «p. [REDAKOVANÉ] pila vo svojom dome, s jeho zaťom aj s dcérou. Potom prišli k nemu, už mali vypité asi 2 fľaše pálenky a počul som, ako volala starostovmu synovi, ktorý jej povedal, že má prísť, že starosta jej dá ešte pálenku. Ona išla k p. starostovi, zobrala od neho pálenku a prišla ku mne. Začali sme piť, ona bola opitá, povedala mi „vy toto nemáte, čo ja mám“. Ja som mala letenky z Anglicka kúpené, že nemusela som lístky kupovať, lebo že ich mala kúpené ale neviem kým, nepovedala kto jej ich kúpil, len že pricestovala zadarmo. A keď bola opitá, vypadli jej z kabely obč. preukazy,

ale nevie povedať koľko, lebo ich dala rýchlo naspäť do kabelky. Hnevala sa, že občianske preukazy vypadli, ja neviem, koľko tých obč. preukazov bol presne. Občianske preukazy môjho brata a jej dcéry som videl, ostatné som nevidel. Videl som, že to bola len hromada občianskych preukazov. Povedala, že p. starosta jej dal pekný darček, ale nevie, či to boli peniaze. Ale viem, že išlo o peniaze, lebo moja sestra [REDAKOVANÉ], mala dostať od [REDAKOVANÉ] 500 €. Ale sestra mi povedala, že [REDAKOVANÉ] jej nedala žiadne peniaze. Myslela si p. [REDAKOVANÉ], že sa p. [REDAKOVANÉ] s ňou nepodelila. Na túto tému prebehli aj hádky.

Na otázku právneho zástupcu sťažovateľa, či sa opýtal svedok p. [REDAKOVANÉ] prečo má tie občianske preukazy, svedok odpovedá, že sa jej nepýtal na to. Podľa jeho vedomosti p. [REDAKOVANÉ] prišla na Slovensko v tom čase kvôli voľbám. Nehovorila, či sa stretla s p. starostom alebo jeho synom. Ku mne prišla len doniesť pálenku. Môj brat [REDAKOVANÉ] žije v Anglicku a na voľby neprišiel.»

Nahliadnutím do zoznamu voličov sa zistilo, že [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], je zapísaný v zozname voličov, ale nezúčastnil sa volieb a nie je v zozname voličov ani podpísaný.

V zozname voličov bolo zisťované, či [REDAKOVANÉ], následne [REDAKOVANÉ], o ktorej svedok tvrdil, že vypadol aj jej občiansky preukaz, bola zapísaná v zozname voličov, pričom sa zistilo, že táto je zapísaná v zozname voličov, ale účasť vo voľbách nepotvrdila podpisom.

Svedok nevedel uviesť, kedy mala prísť p. [REDAKOVANÉ] k nemu, teda nevedel uviesť presný deň a čas, ale uviedol len, že to bolo to zhruba okolo 19.00 h až 19.30 h a oslavovali výsledky volieb. Svedok doplnil, že vlastne „nevie z akej príležitosti pili“, keď prišla p. [REDAKOVANÉ] z Anglicka: „Ja neviem povedať, že či to bolo pred voľbami alebo po voľbách“. Uviedol tiež: „ja som sám osobne nevidel ako by mal odovzdávať fľašu alkoholu p. starosta [REDAKOVANÉ]...“

Svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že o priebehu volieb v Pavlovciach nad Uhom vie povedať toto: „Popíjali sme u p. [REDAKOVANÉ] a potom sme išli k svokrovi ([REDAKOVANÉ], pozn.), v deň volieb sme popíjali, nemali peniaze na pálenku, tak p. [REDAKOVANÉ] telefonovala a písala na Facebooku synovi p. starostu ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pozn.), pýtala od neho

pálenku, ale on jej odpovedal, že je na Vinnom, ale že má ísť za jeho otcom alebo za jeho manželkou tak som naštartoval svoje auto a išli sme k domu starostu a p. [REDACTED] pýtala od p. starostu pálenku, aj pepsi colu. Pán starosta jej dal pepsi colu a asi 2 fľaše hruškovice. Potom išli ku svokrovi naspäť vypiť tú pálenku. Keď sa poriadne pripila p. [REDACTED], tak začínala hovoriť, že z pána starostu má osoh, že jej kúpil letenky tam aj späť, že ich má zadarmo. Ale nepovedala prečo. Keď už skončili s alkoholom bola asi 1 hodina po polnoci, vtedy jej vypadli občianske preukazy z kabelky, neviem presne koľko, mali sme aj natočené na telefóne. Ona keď vytriezvela zobrala telefón, lebo to bol jej, a vymazala všetko. My sme mali všetko natočené, čo sa chválila. My sme nevedeli prečo prišla z Anglicka. Nám povedala, že má nejaké papierovačky. Je to moja blízka rodina. Moja matka a p. [REDACTED] sú sesternice. Na moju otázku odkiaľ má občianske preukazy, p. [REDACTED] odpovedala, že sa nemám starať. Mená, ktoré boli na občianskych preukazoch neviem povedať.“

Uviedol tiež: „Povedala mi, že mala osoh zo starostu, povedala, že má 2 500 € a letenky tu aj naspäť jej mal kúpiť p. starosta. Povedala tiež, že od p. starostu mala aj 2 500 € a že si ich dala na účet.“

V deň konania volieb oslavovali aj s [REDACTED]: „Pre alkohol som bol svojím autom asi o 7 alebo 8 večer u p. starostu. Bolo to deň v konania volieb. P. [REDACTED] má podľa mojich vedomostí účet v Slovenskej sporiteľni. OP, ktoré jej vypadli mala v igelitovom sáčku, ale neviem povedať koľko ich bolo. OP mali vypadnúť zo sáčka, potom ich [REDACTED] pozbierala a dala ich naspäť do sáčka. Bola z toho nervózna, hovorila s manželom po telefóne. So synom p. starostu [REDACTED] komunikovala cez Facebook. Pýtala od neho pálenku.

Keď som sa čudoval, prečo ideme k starostovi po pálenku, povedala, že je to jej blízky kamarát a dobrý sused. Ešte nikdy predtým sa nestalo, aby by sme išli k starostovi po pálenku. Ja som nevystúpil ani z auta, ja som sedel v aute, lebo som sa hanbil. Ja som osobne nepil, pretože som bol šofér, a zastavila ma hliadka policajná, lebo som mal nahlas rádio a dali mi fúkať a nenafúkal som žiaden alkohol...“

Odporca sa k prijatej sťažnosti vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu
14. decembra 2018. Uviedol najmä:

«Odporca popiera skutkové tvrdenia sťažovateľa v tom, že v deň konania volieb okolo 17 00 hod., t. j. dňa 10.11. 2018 mala po prilete z Veľkej Británie p. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] ísť na Obecný úrad Pavlovce nad Uhom a tam odovzdať synovi starostu [REDAKOVANÉ] 100 občianskych preukazov občanov Obce Pavlovce nad Uhom žijúcich vo V. Británii, ktorí sa volieb osobne nezúčastnili a že tieto občianske preukazy mali byť použité na fiktívne hlasy v prospech [REDAKOVANÉ] vo volebnom okrsku, kde vo volebnej komisii boli všetci „starostovi ľudia“.

Odporca osobu [REDAKOVANÉ]... osobne pozná, nakoľko už z adresy odporcu [REDAKOVANÉ] je zrejmé, že sa jedná o susedu odporcu...

Odporca je toho názoru, že k týmto tvrdeniam bol vypočutý ako svedok jeho syn [REDAKOVANÉ], ktorý vo svojej výpovedi dňa 12.12.2018 poprel vôbec skutočnosť, aby bol v čase okolo 17.00 hod. v budove OcÚ Pavlovce nad Uhom (v ktorej bol aj okrsková volebná komisia a miestna volebná komisia) a poprel aj skutočnosť, že sa vôbec s osobou [REDAKOVANÉ] v deň konania volieb stretol. Vo svojej výpovedi uviedol mená osôb, ako aj miesto, kde sa v čase od cca 16.45 hod. až do 20.00 hod. nachádzal a uviedol aj mená osôb, ktoré tieto skutočnosti v prípade potreby môžu potvrdiť.

Jedná sa o [REDAKOVANÉ], majiteľa kvetinárstva... [REDAKOVANÉ]... ktorých odporca navrhuje vypočuť na skutočnosti, či syn starostu [REDAKOVANÉ] bol v čase volieb v konkrétnom kvetinárstve a ak áno, v ktorom čase a za prítomnosti koho...

K skutkovému tvrdeniu sťažovateľa, ktoré odporca popiera, a to vo vzťahu k odovzdaniu a prevzatiu cca 100 občianskych preukazov na vyššie uvedenom mieste a vo vyššie uvedenom čase, odporca uvádza, že samotní svedkovia, ktorí mali podpísať čestné prehlásenie, ktoré má tvoriť prílohu sťažnosti sťažovateľa (príloha - čestné prehlásenia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] odporcovi doručené neboli) nepotvrdili takúto skutočnosť pri svojej výpovedi dňa 12.12.2018.

Svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že videl „kopu“ občianskych preukazov a svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že videl občianske preukazy, ktoré mali [REDAKOVANÉ] vypadnúť z igelitového sáčka, ale nevie uviesť, koľko ich bolo.

Pochybnosť pravdivosti výpovede svedka [REDAKOVANÉ] je zjavná, nakoľko v ten istý deň pred súdom pri svojom výsluchu ako svedok nevedel uviesť, koľko občianskych preukazov malo [REDAKOVANÉ] „z igelitového sáčka“ vypadnúť, avšak redaktorovi TV

Joj uviedol, že to bolo viac ako 150 občianskych preukazov, čo je možné zistiť z archívu TV Joj, nakoľko takéto tvrdenie bolo odvysielané vo večernej spravodajskej relácii TV Joj - Noviny, ktoré sú vysielané pravidelne v čase o 19.30 hod., a to v spravodajskej relácii odvysielanej dňa 12.12.2018 o 19.30 hod. v príspevku redaktora TV Joj, ktorý bol odvysielaný v tejto spravodajskej relácii...

Taktiež odporca popiera tvrdenie, že by mal v deň volieb p. [REDAKOVANÉ] dať nejaký alkohol, prípadne Pepsi-colu a pod., ako to tvrdil svedok [REDAKOVANÉ], nakoľko odporca sa v deň volieb dňa 10.11.2018 s [REDAKOVANÉ] vôbec nestretol.

V tejto súvislosti odporca poukazuje na to, že dňa 10.11.2018 v čase okolo obeda bol spolu s manželkou na nákup v blízkom meste Veľké Kapušany, kde ho telefonicky kontaktovala p. [REDAKOVANÉ] s tým, že prišla z Veľkej Británie na územie SR a že by potrebovala kľúče od svojho rodinného domu z dôvodu, že svoje kľúče si zabudla vo Veľkej Británii.

Odporca poukazuje na to, že [REDAKOVANÉ], ako jeho suseda, keďže spolu so svojou rodinou sa dlhodobo zdržiava vo Veľkej Británii má u odporcu uložené náhradné kľúče od svojho rodinného domu, aby mal odporca možnosť v prípade potreby umožniť vstup do jej rodinného domu, či už za účelom odloženia pošty, prípadne inej susedskej výpomoci.

Následne odporca z dôvodu, že nebol doma, telefonicky kontaktoval svojho syna [REDAKOVANÉ], ktorý býva s nim a so svojou rodinou na tej istej adrese, ktorého žiadal, aby zabezpečil odovzdanie kľúčovej p. [REDAKOVANÉ], na čo jeho syn reagoval tak, že vec je už vybavená, nakoľko ho prostredníctvom sociálnej siete Facebook kontaktoval manžel [REDAKOVANÉ] s požiadavkou o odovzdanie kľúčov, s ktorým sa dohodol, že z dôvodu, že odchádza preč a otec nie je doma, otvorí bránu do dvora rodinného domu p. [REDAKOVANÉ] a kľúče jej nechá na dohodnutom mieste.

Následne túto skutočnosť odporca oznámil [REDAKOVANÉ] telefonicky, pričom táto mu oznámila, že už je všetko v poriadku a už je doma.

Odporca považuje za potrebné uviesť, že je pravdou, že sa s [REDAKOVANÉ] počas jej pobytu na území SR stretol, ale až v nedeľu, dňa 11.11.2018 v odpoľudňajších hodinách, kedy ho manželka upozornila, že cez plot zo svojho dvora ho volá p. [REDAKOVANÉ]. Z tohto dôvodu vyšiel odporca von, kde pri plote medzi pozemkami p. [REDAKOVANÉ]

██████████ a odporcu sa stretli, kde mu p. ██████████ zablahoželala k víťazstvu vo voľbách na starostu obce a určitým spôsobom ho vyzvala k tomu, či si ani neprípíjú na jeho úspešnú voľbu za starostu obce. Z týchto dôvodov odporca išiel dnu do domu a opäť sa vrátil k plotu, kde bola p. ██████████, tejto dal fľašu hruškovice a keďže spolu s ňou na dvore bola aj iná osoba, ktorú nepoznal a taktiež deti, dal týmto keksíky a čokoládu. Teda odporca popiera, aby fľašu hruškovice a pod. dal p. ██████████ v čase volieb, ako neprípustný prezent, ktorým by nejakým spôsobom chcel túto ovplyvniť pri výkone jej volebného práva.

Taktiež je pravdou, že v ten istý deň 11.11.2018, niekedy vo večerných hodinách (po 20.00 hod), ho telefonicky kontaktoval jeho syn ██████████, ktorý bol vtom čase spolu s manželkou ██████████ a sestrou - dcérou odporcu ██████████, ktorá bola na návšteve odporcu z USA na večeri na Zemplínskej Šírave - Penzión Juliana, že mu volala suseda p. ██████████, že spolu s ██████████ (ktorý bol vypočutý ako svedok dňa 12.12.2018), oslavujú u neho doma a im došiel alkohol a všetko je zatvorené, či by nepožiadal otca, aby jej nejaký alkohol dal, aj prípadne Pepsi-colu, ak má. Je pravdou, tak ako to tvrdil svedok ██████████, že syn odporcu povedal ██████████, aby išla za otcom, že im alkohol a nejaký nealkoholický nápoj dá. Taktiež je pravdou, že za krátku dobu pred domom odporcu zastavilo auto Seat Ibiza žltej farby, z ktorého vystúpila p ██████████ s tým, že odporca, ako susede dal opäť fľašu hruškovice, ako aj Pepsi-colu, avšak určite to bolo dňa 11.11.2018 v nedeľu v čase medzi 21.00 hod. až 22.00 hod. a nie, ako to tvrdí svedok ██████████, že to malo byť v deň konania volieb dňa 10.11.2018.

Tvrdenie odporcu je možné preukázať výsluchom svedka - jeho syna ██████████ ... ako aj jeho manželky ██████████... pričom o tomto tvrdení taktiež odporca predkladá fotografiu vyhotovenú v Penzióne Juliana na Zemplínskej šírave dňa 11.11.2018 o 21.19 hod. mobilom ██████████, na ktorej je zachytený v reálnom čase interiér Reštaurácie Juliana a osoby - syn odporcu ██████████, manželka svedka ██████████ a jeho sestra ██████████. Predmetný snímok mobilom svedka ██████████ vyhotovil na požiadanie ██████████ čašník Penziónu Juliana na Zemplínskej Šírave.

Svedok [REDACTED] pri svojom výsluchu dňa 12.12.2018 uviedol, že celá udalosť o oslave podľa ním tvrdeného dňa 10.11.2018 bola nahratá na mobil p. [REDACTED], ktorú nahrávku v ten istý deň mala p. [REDACTED] vymazať, k tomuto odporca uvádza, že nahrávka z mobilu p. [REDACTED] bola zverejnená ešte aj dňa 12.12.2018 na sociálnej sieti Facebook, ktorú tam umiestnila zrejme p. [REDACTED], z čoho je zrejmé, že sa jedná o nahrávku, ktorá bola zverejnená na sociálnej sieti dňa 11.11.2018 (v deň, keď bola nahrávka telefónom p. [REDACTED] vyhotovená bola aj zmazaná), a teda bola vyhotovená z oslavy, ktorá sa konala dňa 11.11.2018, čo vyvracia tvrdenia vyššie uvedeného svedka a naopak potvrdzuje tvrdenia odporcu o tom, že oslava u svedka [REDACTED], kde následne v rámci tejto oslavy malo dôjsť k stretnutiu odporcu s p. [REDACTED] sa konala dňa 11.11.2018, pričom odporca pripúšťa, že svedok [REDACTED] sa mohol myliť, avšak s určitosťou odporca tvrdí, že skutkový stav, ktorý tento svedok opísal sa odohral dňa 11.11.2018, kedy sa prvýkrát odporca stretol s p. [REDACTED].

Taktiež odporca popiera, aby uhradil náklady spojené so zabezpečením letenky pre p. [REDACTED] z V Británie na územie SR a späť a z informácii, ktoré mal od p. [REDACTED] mal vedomosť, že táto pricestovala na územie SR iba na niekoľko dní z dôvodu potreby vybavovania si nejakých vecí v banke a potreby návštevy lekára.

Takéto tvrdenie sťažovateľa nebolo žiadnym spôsobom preukázané.

Odporca popiera tiež tvrdenie sťažovateľa, resp. ním navrhnutých a vypočutých svedkov, že mal poskytnúť p. [REDACTED] sumu 2.500,- €, ktoré si táto mala uložiť na účet. Takéto tvrdenie nebolo žiadnym spôsobom preukázané a je podľa názoru odporcu účelovým tvrdením.

Odporca poukazuje tiež na to, že priamo pri výsluchu svedkov bolo preukázané samotným ÚS SR, že osoby, o ktorých svedkovia [REDACTED] a [REDACTED] tvrdili, že videli tieto občianske preukazy mala p. [REDACTED] pri sebe, a to konkrétne občiansky preukaz na meno [REDACTED] - brata svedka [REDACTED] a dcéry [REDACTED] - [REDACTED], že tieto osoby neboli zapísané v zozname voličov ako osoby, ktoré by využili svoje právo voliť. Nebolo podľa názoru odporcu vypočutím členov okrskovej volebnej komisie ani výsluchom člena miestnej volebnej komisie preukázané, aby mali

vedomost', že vo voličských zoznamoch by boli zapísané ako „fiktívni voliči“ osoby, ktoré mali v deň volieb využiť svoje volebné právo voliť a pritom neboli prítomné na území SR.

Odporca poukazuje na to, že ani svedkyňa p. [REDACTED], ktorá bola vypočutá dňa 12.12.2018 neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali skutkové tvrdenia sťažovateľa, poukázala len na určité pochybnosti pri realizácii volebného práva voličmi, ktorí požiadali o možnosť voliť do prenosnej urny, pričom zároveň uviedla, že z jej pohľadu došlo k takýmto pochybnostiam z dôvodu, že „... asi zabudli dať podpísať voličom...“.

Odporca poukazuje na to, že v súlade s platnou právnou úpravou, on ako starosta obce nijakým spôsobom nemohol ovplyvňovať a ani neovplyvňoval zloženie okrskových a volebných komisií. Štyri okrskové volebné komisie a miestna volebná komisia boli v dostatočnom počte členov komisií kreované delegovaním politických strán a koalícii, čo je zrejmé z volebných materiálov, ktoré má ÚS SR k dispozícii, nakoľko ako starosta obce by mohol menovať člena miestnej alebo okrskovej volebnej komisie iba vtedy (§ 169, ods. 4 a § 170, ods. 4 zákona č. 180/2014 Z. z), ak by počet členov či už okrskovej alebo miestnej volebnej komisie nedosiahol minimálny počet 5, čo v danom prípade nebolo.

Odporca kandidoval na funkciu starostu Obce Pavlovce nad Uhom ako nezávislý kandidát, bez práva delegovať za seba zástupcov do okrskovej a miestnej volebnej komisie. Tvrdenie sťažovateľa, resp. ním navrhnutých svedkov o tom, že s prenosnou volebnou urnou chodili výlučne členovia komisie, ktorí tam boli za odporcu je zjavne účelové a nepravdivé a v rozpore s listinnými dôkazmi, ktoré má ÚS SR k dispozícii.

Odporca poukazuje na to, že práve sťažovateľ kandidoval za konkrétnu politickú stranu, ktorá politická strana nominovala do jednotlivých komisií svojich zástupcov, ktorí ako členovia komisií mohli dohliadať na celý priebeh volieb a v prípade výskytu nejakých podozrivých okolností tieto riešiť priamo s predsedom a podpredsedom príslušnej komisie a taktiež mali právo odmietnuť podpísanie zápisnice o výsledku volieb vo volebnom okrsku, v ktorej mohli a aj mali uviesť svoje konkrétne výhrady, ak takéto zistili.

Odporca nemá vedomosť, aby takéto právo patriace členom komisií minimálne členovia komisií, ktorí boli delegovaní politickou stranou, za ktorú kandidoval sťažovateľ odmietli podpísať zápisnicu o výsledku volieb, resp. aby uviedli v takejto zápisnici nejaké svoje výhrady o nezákonnosti, resp. neústavnosti volieb.

Odporca poukazuje taktiež na to, že žiadnym spôsobom ako starostovi obce mu neprináleží zasahovať do činnosti volebných komisií, či už miestnej alebo okrskovej a z toho dôvodu, keďže si bol vedomý, že je jedným z kandidátov na starostu obce, sa okrem realizácie svojho volebného práva hlasovaním v priebehu volieb počas celého volebného dňa nezdržiaval v miestnosti, kde vykonávali svoju prácu volebné komisie a prevažnú časť dňa trávil mimo budovy OcÚ Pavlovce nad Uhom.

Odporca je toho názoru, že ak by boli zistené zo strany jednotlivých volebných komisií, ich členov javy svedčiace o nezákonnom konaní, bolo právom, ale aj povinnosťou týchto komisií, najmä predsedu a podpredsedu tieto veci nešiť v súlade so zákonom, o čom boli predsedovia, podpredsedovia a zapisovatelia volebných komisií riadne preškolení a zároveň obdržali podľa vedomostí odporcu k tomu potrebnú odbornú literatúru, ktorá bola k dispozícii volebným komisiám už po ich kreovaní, ako aj v priebehu celého dňa volieb. Odporca nemá vedomosť, keďže nebol prítomný v deň volieb v priestoroch, kde volebné komisie vykonávali svoju prácu, aby bol zo strany komisií takýto stav zistený, čo by malo vyplývať aj zo zápisníc jednotlivých komisií, ktoré má ÚS SR k dispozícii.

Odporca taktiež predkladá dôkaz o komunikácii medzi sťažovateľom a p. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na sociálnej sieti Facebook zo dňa 29.11.2018, ktorú získal so súhlasom p. [REDAKOVANÉ], z ktorej vyplýva, že p. [REDAKOVANÉ] popiera tvrdenia sťažovateľa o tom, že by mala doniesť odporcovi občianske preukazy, získať sumu 2.500,- €, dokonca ešte, že jej mal odporca kúpiť podľa tvrdenia sťažovateľa zlatú retiazku a tejto sa vyhráza, že ju „da zavrec do basy“.

Odporca poukazuje na to, že je mu známe, že rozsah vykonávaného dokazovania je výlučnou vecou ÚS SR, ktorý rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná za účelom objektívneho zistenia o sťažnosti sťažovateľa.

Odporca navrhuje vykonať vyššie uvedené dôkazy vrátane prípadného výsluchu samotného odporcu pred ÚS SR, avšak v prípade, ak ÚS SR rozhodne, že pre rozhodnutie vo veci nebude vykonávať ďalšie dokazovanie, nakoľko doposiaľ vykonané dokazovanie postačuje pre spravodlivé rozhodnutie súdu súhlasí, aby ÚS SR upustil od ústneho pojednávania, ak od takéhoto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. Tento súhlas odporca podáva v súlade s ust. § 30, ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.

V súlade s ust. § 36, ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. „Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.“

Odporca je toho názoru, že sťažovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia uvedené v sťažnosti doručenej ÚS SR, doposiaľ vykonaným dokazovaním neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tvrdeniam, že v činnosti okrskových alebo miestnej volebnej komisie boli vykonávané nezákonné alebo neústavné kroky smerujúce k tomu, aby bolo možné dospieť k záveru, že pri činnosti týchto komisii došlo k umožneniu nezákonnej činnosti, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť a ústavnosť volieb, pričom tiež poukazuje na to, že rozdiel medzi počtom získaných hlasov medzi sťažovateľom a odporcom je 204 hlasov v prospech odporcu.

Z tohto dôvodu je odporca toho názoru, že je daný dôvod, v prípade ak ÚS SR sťažnosti sťažovateľa nevyhovie, teda ju zamietne, aby v plnej výške priznal odporcovi plnú náhradu trov konania a uložil sťažovateľovi povinnosť tieto trovy odporcu uhradiť na účet právneho zástupcu odporcu v sume 781,01 €, ktorých špecifikáciu odporca uvádza nižšie. S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti odporca navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 63, ods. 1, písm. d/ zákona č. 38/1993 Z. z. sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ] uznesením zamietol.

Zároveň je odporca toho názoru, že sťažovateľ podal sťažnosť účelovo a bezdôvodne, nakoľko rozdiel v počte hlasov, ktoré získal víťazný kandidát na starostu obce - odporca a sťažovateľ bol viac ako 200 hlasov, ním uvádzané skutkové tvrdenia pri podaní sťažnosti, ani v priebehu prejednávania veci nepreukázal, resp. svedkovia vypočutí ÚS SR tieto skutkové tvrdenia nepotvrdili a ich svedecké výpovede si navzájom v porovnaní s čestným prehlásením zjavne odporovali.»

Dňa 17. decembra 2018 sťažovateľ vyjadrenie doplnil takto:

„... Po podaní vyjadrenia k sťažnosti sťažovateľa, bol právnenému zástupcovi odporcu doručený list [REDAKOVANÉ], ktorá t.č. žije vo Veľkej Británii, a to vo forme e mailovej správy, ktorou odpovedala na otázky položené právnym zástupcom odporcu p. [REDAKOVANÉ].

Z odpovedí na položené otázky p [REDAKOVANÉ], ktorá by mohla pomôcť ÚS SR náležite objasniť skutkový stav v prejednávanej veci je zrejmé, že oslava, o ktorej vypovedali súdom vypočutí svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] dňa 12.12.2018 sa v prítomnosti [REDAKOVANÉ] konala dňa 11.11.2018 a nie, ako to tvrdili hore uvedení svedkovia vo svojej výpovedi, že v deň volieb, t. j. 10.11.2018.“

Ústavný súd z vyhodnotenia dokazovania listinnými dôkazmi i zo svedeckých výpovedí vyvodil záver, že výpovede niektorých svedkov síce vyvolávajú isté pochybnosti o tom, či voľby starostu v obci Pavlovce nad Uhom prebehli *lege artis*, avšak intenzita protizákonnosti, ku ktorej podľa sťažovateľa a tvrdenia niektorých svedkov pri voľbách dochádzalo, nedosahuje taký stupeň, aby zistené nedostatky mohli tvoriť základ pre vyhlásenie volieb za neplatné.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (m. m. PL. ÚS 16/2011) je volebné súdnictvo založené na predpoklade objektívnej súvislosti medzi volebnou vadou a výsledkom volieb alebo aspoň na nožnej príčinnej súvislosti. Možnú príčinnú súvislosť však treba vykladať nie ako abstraktnú možnosť, ale treba ju v konaní riadne preukázať. V tomto smere sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno.

III.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Podľa čl. 30 ods. 1 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov. Cudzinci s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky majú právo voliť a byť volení do orgánov samosprávy obcí a do orgánov samosprávy vyšších územných celkov.

Podľa čl. 30 ods. 3 ústavy volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí (PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07). Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07).

Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Z doterajšej stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že jeho právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07). Inými slovami,

nie každé porušenie volebného zákona vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi.

Vo všeobecnosti platí, že na to, aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, resp. zákonov, ktoré s nimi bezprostredne súvisia, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta a c) intenzita nezákonnosti volieb, ktorá už sponchybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú, resp. boli prejavom skutočnej vôle voličov (PL. ÚS 73/07). Dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na rozhodovanie voličov a najmä na výsledok volieb (PL. ÚS 8/2011). Platí totiž vyvrátiteľná domnienka, že volebný výsledok zodpovedá vôli voličov. Predložiť dôkazy na jej vyvrátenie je povinnosťou toho, kto volebné pochybenie namieta (PL. ÚS 74/2011).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (m. m. PL. ÚS 16/2011) je volebné súdnictvo založené na predpoklade objektívnej súvislosti medzi volebnou vadou a výsledkom volieb alebo aspoň na možnej príčinnej súvislosti. Možnú príčinnú súvislosť však treba vykladať nie ako abstraktnú možnosť, ale treba ju v konaní riadne preukázať. Ústavný súd vyhodnotil listinné dôkazy i svedecké výpovede a vyslovuje záver, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno.

Sťažovateľ, v zastúpení svojho právneho zástupcu, síce 5. januára 2019 doručil ústavnému súdu „vyjadrenie“, v ktorom navrhol doplniť dokazovanie výsluchom svedkov, a predložil aj ďalšie listinné dôkazy, urobil tak však už po uplynutí stanovenej lehoty, a to lehoty 10 dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa judikatúry ústavného súdu (m. m. PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 74/2018) súčasťou zákonom predpísaných náležitostí volebnej sťažnosti sú aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Vo vzťahu k voľbám, ktorých výsledok už bol uverejnený v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), platí prezumpcia ich ústavnosti a zákonnosti, ktorá platí dovtedy, kým ústavný súd o voľbách napadnutých volebnou sťažnosťou v zmysle § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodne inak ako zamietnutím sťažnosti. Je preto na sťažovateľovi, aby už pri podávaní sťažnosti, najneskôr v lehote 10 dní po oznámení výsledku volieb, kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne, prípadne aspoň vysoko pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať tak intenzívne porušenie volebného zákona, ktoré by odôvodňovalo záver o inom legitímnom výsledku volieb, než bol uverejnený.

IV.

Analýzou zisteného skutkového stavu sa nepreukázalo naplnenie ani jednej z troch kumulatívne koncipovaných podmienok (zistenie protizákonnosti volieb; príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta; intenzita nezákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb pre záver ústavného súdu o neplatnosti volieb) nevyhnutných pre vyhoviecie volebnej sťažnosti.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde zamietol.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho. Vzhľadom na neúspešnosť sťažovateľa v tomto konaní a neovplyvnenie právnej pozície odporcu, čo sa

týka jeho zvolenia za starostu obce Pavlovce nad Uhom, ústavný súd nepriznal žiadnemu z účastníkov úhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2019